

Nuo kitų metų – nauja mokesčio už atliekų tvarkymą skaičiavimo tvarka

Liko keturi mėnesiai iki naujos mokesčio už atliekų tvarkymą skaičiavimo tvarkos įvedimo Lietuvoje. Vadovaujantis Vyriausybės nutarimu nuo 2017 metų savivaldybės privalės taikyti dvinarę vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą. Vietinės rinkliavos mokesčių sudarys pastovioji dalis, būtina atliekų tvarkymo infrastruktūrai palaikyti ir kintamoji dalis, priklausanti nuo Atiduotų tvarkymui komunalinių atliekų kiekio.

Dvinarė vietinė rinkliava

Šių metų balandžio mėnesį Vyriausybė patvirtino Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklės, kurių pagrindiniais principais (surinkto mokesčio už atliekų tvarkymą turi pakakti padengti visoms Komunalinių atliekų tvarkymo sistemos organizavimo išlaidoms ir rinkliavos dydžiai turi būti nustatomi atskiroms Aplinkos ministerijos nustatytoms rinkliavos mokėtojų grupėms) privalo vadovautis savivaldybės įvedant naują vietinės rinkliavos mokesčių.

Vadovaujantis minėtomis taisyklėmis, vietinės rinkliavos mokesčiai turi susidėti iš dviejų dalių – pastoviosios ir kintamosios dalies. Pastovioji dalis privalo padengti pastoviąsias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas, tokias kaip sąvartyno, atliekų apdorojimo įrenginių, atliekų surinkimo aikštelių nusidėvėjimo, bendrosios veiklos ir administravimo sąnaudos ir kt. Kintamoji dalis turi padengti kintamasias su komunalinių atliekų tvarkymu susijusias sąnaudas, kurių dydis priklauso nuo sutvarkomo komunalinių atliekų kiekio. Kintamosios dvinarės rinkliavos dalies sąnaudas lemia kuro, sunaudotų žaliavų, medžiagų, įrangos sąnaudos, papildomo atliekų išvežimo ir kitos nuo atliekų kiekio priklausančios sąnaudos.

Vietinės rinkliavos dydžio nustatymo metodika

Iki įvedant dvinarį vietinės rinkliavos mokesčių, savivaldybės privalo pasirinkti, pagal kokius parametrus bus apmokestinti savivaldybės gyventojai.

Vadovaujantis Vyriausybės patvirtintomis Rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų tvarkymą taisyklėmis, pastoviąją rinkliavos dalį galima nustatyti pasirinktinai pagal nekilnojamojo turto paskirtį ir plotą, paskirtį ir objektų skaičių, arba gyventojų/darbuotojų skaičių. Kintamąją rinkliavos dalį siūloma nustatyti pagal kelis galimus variantus: pagal naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičių ir tūrį (dydį); naudojamų komunalinių atliekų konteinerių skaičių, tūrį (dydį); ištuštinimo dažnį; atiduodamų komunalinių atliekų svorį; atiduodamų komunalinių atliekų svorio normą. Atsižvelgiant į galimus parametrus, bus priimami sprendimai dėl apmokestinimo variantų, tinkamiausių savivaldybių gyventojams.

Kam reikalinga dvinarė vietinė rinkliava

Aplinkos ministerijos vertinimu, dabartinė mokesčio už atliekų tvarkymą tvarka nėra teisiškai reglamentuota ir neskatina gyventojus rūšiuoti atliekas. Apmokestinant atliekų tvarkymą pagal įsigaliojusias taisykles, atsiranda komunalinių atliekų tvarkymo sistemos sąnaudų skaidrumas, nes yra aiškiai reglamentuojama, kokias sąnaudas turi padengti rinkliava. Anot Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro Rinkliavos tarnybos vadovo M. Tamošiūno, dvinarė vietinė rinkliava taip pat motyvuoja atliekų turėtojus mažinti mišrių komunalinių atliekų kiekius.

„ Pagal dvinarę kainodaros sistemą rinkliava siejama su suteikiamų atliekų tvarkymo paslaugų apimtimi, tad toks siejimas skatina vengti atliekų susidarymo, aktyviau rūšiuoti,

mažinti šalinamų mišrių komunalinių atliekų kiekį. Skatina juridinius asmenis aktyviau atskirti šalinamų gamybinių ir komunalinių atliekų srautus. Padidėja išrūšiuotų antrinių žaliavų kiekiai, prisideda prie bendro mišrių komunalinių atliekų kiekio sumažinimo, tokiu būdu padeda įgyvendinti nustatytas atliekų kiekių mažinimo užduotis. Įvedus kintamąją vietinės rinkliavos dalį, sudaromos sąlygos atliekų turėtojui kontroliuoti savo išlaidas komunalinių atliekų tvarkymui. Rengiantis dvinario mokesčio įvedimui, Šiaulių regione yra diegiama konteinerių identifikavimo sistema, kuri sudaro galimybes kontroliuoti atliekų vežimą ir optimizuoti atliekų surinkimo logistiką, galimybes gauti tikslesnius duomenis apie komunalinių atliekų kiekius ir planuoti regiono atliekų tvarkymo sistemos veiklą“ - dvinario mokesčio naudą įvardija Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centro Rinkliavos tarnybos vadovas Mantas Tamošiūnas.